



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ  
14<sup>η</sup> Δ/ΝΣΗ ΦΠΑ  
ΤΜΗΜΑ Α'  
15<sup>η</sup> Δ/νση Κ.Β.Σ.  
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' Β' Γ'

Αθήνα, 6/3/2010

ΠΟΛ: 1018

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΠΡΟΣ: ΩΣ Π.Δ

Ταχ. Δ/νση : Σίνα 2-4  
Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ  
Πληροφορίες : Αικ. Καρύδα-Πην. Ζωγράφου

Τηλέφωνο : 210- 3645378  
210-3375009  
Fax : 210- 3645413  
e-mail : dfpa.a1@1992.syzefxis.gov.gr

**ΘΕΜΑ:** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 12 και 20 του ψηφισθέντος νομοσχεδίου για την «Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης», σχετικά με την αύξηση των συντελεστών Φ.Π.Α. από 15 Μαρτίου 2010.

Σχετικά με το παραπάνω θέμα, σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 12 και 20 του ψηφισθέντος νομοσχεδίου «Προστασία της εθνικής οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης» και παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

#### 1. Νέοι συντελεστές Φ.Π.Α.

Με το άρθρο 12 του προαναφερόμενου σχεδίου νόμου, αυξάνονται από **15.3.2010** οι συντελεστές Φ.Π.Α. που ορίζονται στα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000 ΦΕΚ 248 Α), με εξαίρεση τα βιομηχανοποιημένα καπνικά προϊόντα για τα οποία η ισχύς αρχίζει από **04.03.2010**.

Κατόπιν αυτού οι νέοι συντελεστές Φ.Π.Α. που ισχύουν, διαμορφώνονται ως εξής:

- α) ο κανονικός συντελεστής από 19%, αυξάνεται σε **21%**,
- β) ο μειωμένος συντελεστής που εφαρμόζεται για τα αγαθά και τις υπηρεσίες του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ από 9%, αυξάνεται σε **10%**,
- γ) ο συντελεστής για τον οποίο προβλέπεται μείωση κατά 50% για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ από 4,5%, αυξάνεται σε **5%**.

Επισημαίνεται ότι, κατόπιν της ανωτέρω διάταξης και σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ, οι μειωμένοι κατά 30% συντελεστές που ισχύουν στα νησιά του Αιγαίου διαμορφώνονται αντίστοιχα σε **15%, 7%, και 4%**.

Οι αυξημένοι συντελεστές ισχύουν από την **15η Μαρτίου 2010**. Κατά συνέπεια, σε οποιοδήποτε στοιχείο εκδίδεται με ημερομηνία έκδοσης από 15.3.10 και μετά, ο ΦΠΑ θα υπολογίζεται με τους νέους αυξημένους συντελεστές.

Τονίζεται ότι, με τους νέους συντελεστές Φ.Π.Α., θα υπολογίζεται ο φόρος και στα φορολογικά στοιχεία που σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. εκδίδονται με ημερομηνία έκδοσης από 15.3.10 και εφεξής, ανεξάρτητα αν αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο διάστημα.

Σε πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται από 15.3.10 και αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία αυτή, υπολογίζεται ΦΠΑ με τους νέους αυξημένους συντελεστές. Διαφορετική είναι η κατάσταση στην περίπτωση έκδοσης Ειδικού Ακυρωτικού Σημειώματος (άρθρο 23 παραγρ. 2ε' του Κ.Β.Σ.), στο οποίο θα πρέπει να αναγράφεται ο ίδιος συντελεστής ΦΠΑ που είχε η αρχική συναλλαγή, ανεξάρτητα της ημερομηνίας έκδοσής του, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή ακυρώνεται η συναλλαγή στο σύνολό της.

Για καλύτερη κατανόηση παραθέτουμε τα ακόλουθα παραδείγματα:

- Επιχείρηση στις 20.2.2010 είχε αποστείλει με Δελτίο Αποστολής σε πελάτη της εμπορεύματα που υπάγονταν σε Φ.Π.Α. 19% και το Τιμολόγιο δεν εκδόθηκε άμεσα (20.2.2010). Στο τιμολόγιο πώλησης που θα εκδοθεί με ημερομηνία έκδοσης από 15.3.10 θα πρέπει να υπολογιστεί ΦΠΑ με 21%.
- Επιχείρηση την 1η Μαρτίου 2010 είχε αποστείλει με Δελτίο Αποστολής σε πελάτη της εμπορεύματα που υπάγονταν σε Φ.Π.Α. 19%. Εφόσον το Τιμολόγιο Πώλησης:
  - εκδοθεί μέχρι 14.3.10 θα πρέπει να υπολογιστεί Φ.Π.Α. με 19% ανεξάρτητα του τρόπου έκδοσής του (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά),
  - εκδοθεί, χειρόγραφα ή μηχανογραφικά, την 1η Απριλίου 2010 (καταληκτική ημερομηνία για την έκδοση του τιμολογίου) και μέχρι την 16<sup>η</sup> Απριλίου με ημερομηνία όμως έκδοσης την 1η Απριλίου 2010, θα πρέπει να υπολογιστεί Φ.Π.Α. με 21%.
- Επιτηδευματίας βάσει σύμβασης στις 10.1.2010 ανέλαβε εκτέλεση δημοσίου έργου. Στη σύμβαση αναγράφεται ότι το έργο επιβαρύνεται με Φ.Π.Α. 19%. Το έργο πιστοποιείται στις 20.3.2010. Στο τιμολόγιο που θα εκδοθεί θα πρέπει να υπολογιστεί Φ.Π.Α. με 21%.
- Κατά το μήνα Φεβρουάριο 2010 πραγματοποιήθηκαν επαναλαμβανόμενες πωλήσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών ή πωλήσεις αγαθών για λογαριασμό τρίτου, που υπάγονταν σε Φ.Π.Α. 19%. Στο Τιμολόγιο ή στην Εκκαθάριση που μπορεί να εκδοθεί μέχρι 15.3.10, με ημερομηνία 28.2.10 (τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου), θα υπολογισθεί Φ.Π.Α. 19%.
- Εταιρεία στις 24.2.2010 είχε πραγματοποιήσει, με έκδοση Δελτίου Αποστολής – Τιμολογίου, πώληση αγαθών σε πελάτη της με συντελεστή Φ.Π.Α. 9%. Στις 22.4.2010 επιστρέφονται τα αγαθά λόγω ελαττώματος. Στο πιστωτικό τιμολόγιο που θα εκδοθεί θα πρέπει να υπολογισθεί Φ.Π.Α. με 10%.
- Επιχείρηση στις 26.2.2010 έστειλε με Τιμ.-Δ. Αποστολής αγαθά, σε πελάτη της αξίας 2.000 ευρώ και Φ.Π.Α. 19% 380 ευρώ. Λόγω άρνησης του πελάτη της να τα παραλάβει, τα αγαθά επεστράφησαν και η επιχείρηση εκδίδει Ειδικό Ακυρωτικό Στοιχείο, στο οποίο θα πρέπει να αναγράψει τα ίδια ποσά, δηλαδή: αξία 2.000 ευρώ και Φ.Π.Α. 19% 380 ευρώ.

Επισημαίνεται ότι, ανεξάρτητα του τρόπου έκδοσης των φορολογικών στοιχείων, για συναλλαγές που θα τιμολογηθούν από **15.3.2010** και μετά πρέπει να αποδοθεί ΦΠΑ στο

δημόσιο με τους νέους αυξημένους συντελεστές, ανεξάρτητα από το εάν τα φορολογικά στοιχεία εκδόθηκαν με τους παλαιούς συντελεστές. Πρακτικώς για χονδρικές πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών μπορεί να εκδοθεί συμπληρωματικό τιμολόγιο για τη διαφορά του ΦΠΑ.

Τέλος, όσον αφορά τις λιανικές πωλήσεις φαρμάκων, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τιμές των φαρμάκων, βάσει των Δελτίων Τιμών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας, περιλαμβάνουν ΦΠΑ με τους παλαιούς συντελεστές Φ.Π.Α., γίνεται δεκτό να αποδοθεί ο φόρος με τους παλαιούς συντελεστές, μέχρι την αναθεώρηση των τιμών αυτών, κατά την οποία θα ληφθούν υπόψη οι νέοι αυξημένοι συντελεστές. Σημειώνεται ότι, εάν οι επιτηδευματίες που πωλούν φάρμακα εμπορεύονται και άλλα είδη, για τα άλλα αυτά είδη, θα εφαρμόζουν τις προαναφερθείσες γενικές οδηγίες.

Σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης και υποβολής των περιοδικών και εκκαθαριστικών δηλώσεων θα ακολουθήσει νέα εγκύκλιος.

## **2. Προσαρμογή Μηχανογραφικών Συστημάτων και Φορολογικών Ταμειακών Μηχανών από 15.3.2010**

Όσον αφορά τις αποδείξεις που εκδίδονται με τη χρήση φορολογικής ταμειακής μηχανής ή συστήματος, η αναγραφή των αξιών – τιμών που εμπεριέχουν πλέον ποσό Φ.Π.Α. με τους νέους συντελεστές, δύνανται να αναγράφονται με άμεση πληκτρολόγηση.

Για τη διευκόλυνση των χρηστών παρέχεται η δυνατότητα προσαρμογής των μηχανογραφικών συστημάτων και των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών του ν.1809/88, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Σε όσες περιπτώσεις δεν είναι άμεση η προσαρμογή τους και μέχρι την προσαρμογή αυτών, στα ποσά που αναγράφονται στις αποδείξεις λιανικής πώλησης, δε λαμβάνεται υπόψη ο τυχόν αναγραφόμενος παραπλεόρως αυτών, παλαιός συντελεστής ΦΠΑ.

Μέχρι να ολοκληρωθεί η προσαρμογή των συστημάτων, η εγγραφή στα τηρούμενα βιβλία του εσόδου και του Φ.Π.Α. θα γίνεται αφού επανυπολογισθούν τα δεδομένα που αναγράφονται στα Δελτία Ημερήσιας Κίνησης «Ζ» ή στα Δελτία Περιοδικής (Μηνιαίας) Αναφοράς Ανάγνωσης Φορολογικής Μνήμης με τους νέους συντελεστές Φ.Π.Α. Τα νέα ποσά μετά τον επανυπολογισμό, αναγράφονται εμφανώς επί των ανωτέρω δελτίων ή επί ιδιαίτερου λογιστικού σημειώματος που επισυνάπτεται σ' αυτά κατά περίπτωση.

Στην περίπτωση που γίνεται χρήση Περιοδικής (Μηνιαίας) Αναφοράς Ανάγνωσης Φορολογικής Μνήμης για την καταχώρηση της μηνιαίας εγγραφής των εσόδων του μηνός Μαρτίου στα τηρούμενα βιβλία, εκδίδονται δύο διαφορετικά δελτία περιοδικής αναφοράς, ένα για το διάστημα προ της προσαρμογής και ένα με τους νέους συντελεστές ΦΠΑ.

Επισημαίνεται ότι για την ρύθμιση – προσαρμογή των φορολογικών ταμειακών μηχανών και συστημάτων δεν απαιτείται, ούτε είναι απαραίτητη η επέμβαση ή η παρουσία εξουσιοδοτημένου τεχνικού. Για τη ρύθμιση – προσαρμογή ο κάτοχος – χρήστης ακολουθεί τις οδηγίες που αναγράφονται στο συνοδευτικό εγχειρίδιο οδηγιών και χρήσης της μηχανής και δύναται να λαμβάνει τηλεφωνικές οδηγίες από το δίκτυο τεχνικής υποστήριξης της μηχανής που χρησιμοποιεί.

Παρέχεται επίσης η δυνατότητα και ανεξάρτητα του τρόπου έκδοσης όλων των φορολογικών στοιχείων (για χονδρικές ή λιανικές πωλήσεις), αυτά να εκδίδονται μέχρι την προσαρμογή, είτε από χειρόγραφο στελέχη, είτε από μηχανογραφικά έντυπα με

χειρόγραφο αναγραφή των δεδομένων, είτε με εμφανή διαγραφή επί των μηχανογραφικών εντύπων των δεδομένων που χρήζουν αλλαγής λόγω των νέων συντελεστών Φ.Π.Α. και αναγραφής τους, χειρόγραφα ή με έντυπο τρόπο χωρίς γνωστοποίηση στην αρμόδια ΔΟΥ.

Σε περίπτωση ύπαρξης στοιχείων με προεκτυπωμένα τα δεδομένα της συναλλαγής, οι σχετικές μεταβολές γίνονται χειρόγραφα ή με έντυπο τρόπο μέχρι εξάντλησης των αποθεμάτων.

Τέλος, οι φορολογικές αρχές να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της προσαρμογής με σχετική ανεκτικότητα σύμφωνα και με τα παραπάνω αναφερόμενα, και να ελέγχουν, μεταξύ άλλων, την ορθότητα της καταχώρησής στα τηρούμενα βιβλία και της απόδοσης Φ.Π.Α.

**Ο Υπουργός Οικονομικών**

**Γεώργιος Παπακωνσταντίνου**